

Kenmerk	W15.13.0471/IV
Datum advies	27 februari 2014
Vindplaats	Kamerstukken II 2013/2014, 33 910, nr. 4

Samenvatting

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft advies uitgebracht over het wetsvoorstel tot opheffing van de bedrijfslichamen. Het wetsvoorstel is op 8 april 2014 bij de Tweede Kamer ingediend. Daarmee is ook het advies van de Raad van State openbaar geworden.

Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel heft de bedrijfslichamen op. Onder bedrijfslichamen worden de product- en bedrijfschappen (pbo's) verstaan. Deze organisaties zijn bevoegd om aan de gehele sector verordeningen en heffingen op te leggen met het oog op het algemeen belang. Publieke taken die nu door de bedrijfslichamen worden uitgevoerd, worden in het wetsvoorstel overgedragen aan de Minister van Economische Zaken, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister van Infrastructuur en Milieu.

Noodzaak wetsvoorstel

Aanleiding voor de opheffing van de bedrijfslichamen is de kritiek op het bindende karakter van verordeningen en heffingen en het gebrek aan democratische legitimatie, aldus de toelichting bij het wetsvoorstel. De Afdeling advisering wijst in dit verband op de wetswijziging waarmee onlangs draagvlakonderzoeken en een 'code goed bestuur' zijn geïntroduceerd voor bedrijfslichamen. De regering was bij de introductie van het draagvlakonderzoek van oordeel dat dit een van de belangrijkste middelen is voor zowel georganiseerde als ongeorganiseerde ondernemers om zich uit te spreken over het bedrijfslichaam waar zij onder vallen. Daarnaast wijst de Afdeling advisering op een onderzoek waaruit blijkt dat er bij ondernemers groot draagvlak bestaat voor de uitvoering van publieke taken op het gebied van dierziekten en dierenwelzijn, en van voedselveiligheid en gezondheid. Wanneer de bedrijfslichamen zich zouden beperken tot de uitvoering van deze publieke taken zou dit, aldus de Afdeling advisering, tegemoet komen aan de kritiek van ondernemers dat zij zich niet herkennen in de activiteiten van de bedrijfslichamen en daarvan geen meerwaarde ervaren. De heffingen voor ondernemers zouden door deze beperking bovendien aanzienlijk lager uitvallen.

De Afdeling advisering maakt eveneens een opmerking over ontwikkelingen in het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Als gevolg hiervan kunnen bedrijven, die zich niet bij een brancheorganisatie willen aansluiten, toch worden verplicht tot betaling van een bijdrage. Tegen deze bijdrage kunnen dezelfde bezwaren worden aangevoerd als tegen de heffingen die bedrijfslichamen kunnen opleggen. De vraag is dus of de problemen die de aanleiding vormen voor het wetsvoorstel niet worden verplaatst van de bedrijfslichamen naar de organisaties die betrokken zijn bij het gemeenschappelijk

landbouwbeleid.

Gelet op deze punten adviseert de Afdeling om de noodzaak van het wetsvoorstel dragend te motiveren.

Comptabiliteitswet

De Afdeling adviseert het wetsvoorstel bovendien in overeenstemming te brengen met de Comptabiliteitswet 2001. Het wetsvoorstel bepaalt dat financiële middelen buiten het begrotingsverband worden geboekt die niet als zodanig zijn aangewezen door de Minister van Financiën. Hierdoor ontstaat een lacune in de verantwoording van de uitgaven en ontvangsten. Dit zou de controlerende taak van de Staten-Generaal en de Algemene Rekenkamer in de weg kunnen staan.

Lees [hier](#) de volledige tekst van het advies van de Raad van State en het nader rapport van de minister.